

KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS KONTROLĖS IR AUDITO TARNYBA

Kelmės rajono savivaldybės tarybai
Kelmės rajono savivaldybės administracijai

IŠVADA

DĖL KELMĖS RAJONO SAVIVALDYBĖS GALIMYBĖS IMTI 913,4 TŪKST. EURŲ ILGALAIKĘ PASKOLĄ INVESTICINIAMS PROJEKTAMS FINANSUOTI

2022 m. gegužės 5 d. Nr. KA- 1
Kelmė

IŽANGA

Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnyba yra subjektas, prižiūrintis, ar teisėtai, efektyviai, ekonomiškai ir rezultatyviai valdomas ir naudojamas Kelmės rajono savivaldybės turtas ir patikėjimo teise valdomas valstybės turtas, kaip vykdomas Savivaldybės biudžetas ir naudojami kiti piniginiai ištekliai. Tarnyba, vykdydama jai pavestas funkcijas, rengia ir Savivaldybės tarybai teikia sprendimams priimti reikalingas išvadas dėl Savivaldybės paskolų ėmimo¹. Kelmės rajono savivaldybės administracija 2022-02-22 raštu Nr. (7.17. E) S-522 „Dėl išvados paskolų ėmimui“ kreipėsi į Kontrolės ir audito tarnybą dėl išvadų pateikimo ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos ėmimui.

Savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikes (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniamis įsipareigojimams vykdyti².

LR vietos savivaldos įstatyme³ nustatyta išimtinė savivaldybės tarybos kompetencija: sprendimų dėl savivaldybės priimamų įsipareigojimų pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo), kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis ir garantijų teikimo už savivaldybės valdomų įmonių priimamus įsipareigojimus pagal paskolų, finansinės nuomos (lizingo) ir kitų įsipareigojamųjų skolos dokumentų sutartis priėmimas, laikantis Lietuvos Respublikos atitinkamų metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme nustatytų skolos, skolinimosi bei garantijų limitų ir gavus savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos išvadą.

Vykdydama LR vietos savivaldos įstatymo ir Kelmės rajono savivaldybės kontrolės ir audito tarnybos nuostatų⁴ 13.3 p. nuostatas, Tarnyba įvertino Kelmės rajono savivaldybės galimybę imti ilgalaikę 913,4 tūkst. Eur paskolą projektams, finansuojamiems iš valstybės investicijų programos, savivaldybės biudžeto lėšų, Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti.

¹ LR vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 27 str. 1 d. 3 p.

² LR biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

³ LR vietos savivaldos įstatymo, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais), 16 str. 2 d. 28 p.

⁴ Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2014-03-17 sprendimas Nr. T-65

Vertinamuoju laikotarpiu Kelmės rajono savivaldybės administracijos direktoriumi dirba Stasys Jokubauskas. Savivaldybės skolų apskaitą tvarko Savivaldybės administracijos Finansų skyrius. Skyriaus vedėja vertinamuoju bei vertinimo atlikimo laikotarpiu dirba Vida Sinkevičienė.

Su Išvada galima susipažinti Savivaldybės interneto puslapyje adresu www.kelme.lt

VERTINIMO APIMTIS IR METODAI

Vertinimo tikslas: įvertinti, ar Kelmės rajono savivaldybė turi galimybę imti ilgalaikę 913 400 Eur paskolą projektams, finansuojamiems iš savivaldybės biudžeto lėšų, Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės finansinės paramos, įgyvendinti.

Vertinamas subjektas – Kelmės rajono savivaldybės administracija, identifikavimo kodas 188768730. Audituojamo subjekto adresas: Vytauto Didžiojo g. 58, LT-86161 Kelmė.

Vertinamas laikotarpis – 2022 metai.

Vertinimo kriterijai. Skolinimosi teisėtumas vertintas analizuojant atitiktį teisės aktams, reglamentuojantiems Savivaldybės skolinimąsi 2022 metais:

- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas⁵,
- Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas⁶,
- Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas⁷,
- Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas⁸;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės⁹;
- Savivaldybės administracijos finansų skyriaus tvarkomi Savivaldybės išdo buhalterinės apskaitos dokumentai.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už auditui pateiktų duomenų tikrumą ir teisingumą. Atliekant vertinimą, buvo vadovaujama nuostata, kad pateikti duomenys yra teisingi, objektyvūs ir išsamūs, o pateiktų dokumentų kopijos atitinka originalus. Vertinimo įrodymai gauti taikant dokumentų tikrinimo, skaičiavimo ir analitinės procedūras.

Savivaldybės administracija yra atsakinga už Savivaldybės vardu paimtų paskolų naudojimą teisės aktų nustatyta tvarka.

VERTINIMO REZULTATAI

1. Kelmės rajono savivaldybės skolos limitas nebus viršytas

LR biudžeto sandaros įstatyme¹⁰ numatyta, kad savivaldybės, laikydamosi Seimo patvirtintų skolos, skolinimosi ir garantijų limitų, Vyriausybės nustatyta tvarka gali imti iš vidaus kreditorių arba užsienio kreditorių ilgalaikės (kurių trukmė ilgesnė kaip vieneri metai ir grąžinimo terminas ne tais pačiais biudžetiniais metais) paskolas investicijų projektams finansuoti ir ankstesniems skoliniams įsipareigojimams vykdyti. Savivaldybių skolos bei skolinimosi limitų taikymo tvarką reglamentuoja Vyriausybės patvirtintos Savivaldybių skolinimosi taisyklės¹¹.

⁵ Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas, 1994-07-07 Nr. I-533 (su vėlesniais pakeitimais).

⁶ Lietuvos Respublikos biudžeto sandaros įstatymas, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais).

⁷ Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymas 2021-12-14 Nr. XIV-745.

⁸ Lietuvos Respublikos fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinis įstatymas, 2014-11-06 Nr. XII-1289.

⁹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo“ (2022-01-01 nutarimo Nr. 304 redakcija).

¹⁰ LR biudžeto sandaros įstatymo, 1990-07-30 Nr. I-430 (su vėlesniais pakeitimais), 10 str. 1 d. 1 p.

¹¹ Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-03-26 nutarimas Nr. 345 „Dėl savivaldybių skolinimosi taisyklių patvirtinimo (2022-01-01 nutarimo Nr. 304 redakcija).

Lietuvos Respublikos Seimas yra patvirtinęs savivaldybių skolinimosi limitų dydžius 2022 metams. Skolinimosi rodiklių skaičiavimo pagrindu laikomos Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 5 priede prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų¹². Minėtame 5 priede nurodytos prognozuojamos Savivaldybės biudžeto pajamos- 21 037,0 tūkst. eurų. *Taigi, rodiklis, pagal kurį skaičiuojami skolinimosi ir skolos limitai (toliau-Skolinimosi rodiklis), sudaro 21 037,0 tūkst. eurų. Savivaldybės skola* (pagal įsipareigojamuosius skolos dokumentus, įskaitant paskolas, finansinės nuomos (lizingo) sutartis, bet neapsiribojant jomis) **negali viršyti 60 procentų** šio įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų sumos., t.y., **12 622,2 tūkst. eurų**.

2022 m. balandžio 30 d. duomenimis, Kelmės rajono savivaldybės skola pagal visus įsipareigojamuosius skolos dokumentus, buvo 4188,4 tūkst. eurų (3427,0+706,8+54,6) tūkst. eurų, kas sudarė 19,9 proc. 2022 m. Finansinių rodiklių įstatymo 5 priede nurodytų prognozuojamų savivaldybės biudžeto pajamų. Savivaldybei paėmus 913,4 tūkst. eurų paskolą, savivaldybės skola sudarys 5101,8 tūkst. eurų arba 24,3 proc.

2. Paskola neįtakos Savivaldybės metinio grynojo skolinimosi limitu

Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo¹³, 13 str. 1 d. 2 p. nurodo, kad savivaldybės, kurios biudžetas planuojamas, tvirtinamas, keičiamas ir vykdomas vadovaujantis Fiskalinės sutarties įgyvendinimo konstitucinio įstatymo 4 straipsnio 4 dalies nuostatomis, metinio grynojo skolinimosi suma **negali viršyti 1,5 procento** biudžeto pajamų dėl 2022 metams prognozuojamo neigiamo produkcijos atotrūkio nuo potencialo.

Patvirtintame 2022 m. Savivaldybės biudžete¹⁴ biudžeto pajamos numatytos 38 894700 eurų, ilgalaikių paskolų grąžinimui buvo numatyta 849 859,8 eurų (2022-04-30 likutis 566 573,24 eurų), 2021-04-30 nepaimtos paskolos likutis yra 215 940,59 eurų, todėl planuojama imti paskola (913 400 eurų) neviršys grynojo skolinimosi sumos ir sudarys 1,47 proc. savivaldybės biudžeto pajamų (38 894 700 x 1,5 proc. bus 583 420 + 566 573,24= 1 149 993,24 (913 400+215 940,59x1,5 : 1 149 933,24 = 1,47).

Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo 13 str. 3 d. nurodo, kad Savivaldybės 2022 m. sausio 1 d. esantis įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) turi būti ne didesnis už 2021 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (mokėtinas sumas, išskyrus sumas paskoloms grąžinti). Šios sąlygos Kelmės rajono savivaldybė 2021 metais nesilaikė, nes įsiskolinimas 2022 m. sausio 1 d. 330,5 tūkst. eurų viršijo 2021 m. sausio 1 d. įsiskolinimą (išskyrus sumas paskoloms grąžinti). Tačiau ši sąlyga neriboja skolinimosi galimybių.

3. Ne visiems investicijų projektams yra pritarusi Kelmės rajono savivaldybės taryba.

Kelmės rajono savivaldybė ketina imti iki 913 400 eurų ilgalaikę paskolą investiciniams projektams, finansuojamiems iš savivaldybės biudžeto bei Europos Sąjungos ir kitos tarptautinės paramos įgyvendinti .

¹² Lietuvos Respublikos 2022 metų valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatymo (2021 m. gruodžio 14 d. Nr. XIV-) 13 str. 1 d. 1 p.

¹³ Ten pat, 13 str. 1 d. 2 p..

¹⁴ Kelmės rajono savivaldybės tarybos 2022-02-17 sprendimas Nr. T-64.

Savivaldybės administracija nurodė projektus, kuriems vykdyti reikalinga paskola. Lentelėje pateikiama informacija apie numatomus finansuoti projektus iš naujos paskolos.

<i>Programa</i>	<i>Klasifikacijos kodas</i>	<i>Įstaigos pavadinimas</i>	<i>Kokiam objektui skirtos lėšos</i>	<i>Suma</i>
2 Infrastruktūros ir gyvenamosios aplinkos programa	6	Savivaldybės administracija	Gyvenamųjų būstų prijungimas prie esamų centralizuotų nuotekų tvarkymo sistemų Kelmės mieste	19000
	6	Savivaldybės administracija	Vandens gerinimo įrenginių statyba fluoridų šalinimui Kelmės mieste	112300
	6	Savivaldybės administracija	Vandentiekio ir nuotekų tinklų plėtra bei inventorizavimas Kelmės rajone	78940
	6	Savivaldybės administracija	Kelmės miesto nuotekų valymo įrenginių išplėtimas/rekonstrukcija	509060
	8	Savivaldybės administracija	Kelmės miesto apšvietimo tinklų modernizavimas	194100
		Viso:		913 400

Vertinimo metu nustatyta, kad ne visa Savivaldybės administracijos nurodyta paskolos paskirtis atitinka teisės aktuose reglamentuotą skolinimosi paskirtį – investicijų projektams finansuoti, nes projektui „Kelmės miesto nuotekų valymo įrenginių išplėtimas/rekonstrukcija“ nėra pritarusi Kelmės rajono savivaldybės taryba ir jam įgyvendinti nėra patvirtintas investicijų projektas.

REKOMENDACIJOS

Rekomenduojame Savivaldybės administracijai analizuoti ir stebėti įsiskolinimo augimą, kad Kelmės rajono savivaldybės įsiskolinimas (mokėtinos sumos, išskyrus sumas paskoloms grąžinti) 2022 m. gruodžio 31 d. nebūtų didesnis už 2022 m. sausio 1 d.

Informaciją apie rekomendacijos įgyvendinimą prašome pateikti iki 2023-01-20.

IŠVADA

Kelmės rajono savivaldybės 2022 metų skolinimosi limitai, įtakojantys naujų paskolų ėmimą – Savivaldybės skolos bei metinio grynojo skolinimosi - pagrindžia planuojamus Savivaldybės skolinius įsipareigojimus.

Savivaldybės taryba gali priimti sprendimą imti ilgalaikę paskolą investicijų projektams finansuoti, išskyrus projektą „Kelmės miesto nuotekų valymo įrenginių išplėtimas/rekonstrukcija“ (iki tol, kol Kelmės rajono savivaldybės taryba pritarš šiam projektui ir bus patvirtintas investicijų projektas).

Savivaldybės kontrolierė

Daiva Bružienė